

LIFE+

Okoljska zaščita je eden temeljnih elementov vzdržnostnega razvoja. Poleg horizontalnih finančnih mehanizmov, kot sta Evropski sklad za regionalni razvoj (ERDF) in Skupna kmetijska politika (SKP), je bil na ravni EU leta 2007 ustanovljen specifični finančni instrument LIFE+, ki je finančni instrument Evropskega proračuna (t. i. finančne perspektive 2007–2013), namenjen implementaciji okoljske politike, posebej za izvajanje 6. okoljskega akcijskega programa EU.

Vsebinsko in tehnično je LIFE+ razdeljen v tri sklope:

- Narava in biotska raznovrstnost
- Implementacija okoljske politike in izboljšanje vodenja
- Okoljsko informiranje in komuniciranje

Prvima dvema sklopoma je namenjenih 78 % sredstev, za katera se poteguje Slovenija preko programov in javnih razpisov. Tretji sklop pa je integracija manjših, razdrobljenih programov iz predhodnega programskega obdobja, s katerim Komisija upravlja neposredno in samostojno. Sloveniji je po kriterijih LIFE+ namenjena določena količina sredstev, ki jo mora potem sama počrpati. Ta sredstva se lahko pridobi s prijavo dobrih projektov, ki jih bo izbrala Komisija. Metodologija, s katero Komisija izbira projekte, je sprejeta preko komitologije.

1. LIFE+ Narava in biotska raznovrstnost

Na področju ohranjanja narave je v Evropski uniji glavni izziv zaustaviti upadanje populacij nekaterih rastlinskih in živalskih vrst, ki so zato postale ogrožene. Natura 2000 je namenjena zaščiti ekosistemov ogroženih območij, kjer v skladu z mednarodnimi strokovnimi kriteriji še premorejo dovolj velike populacije ogroženih rastlinskih in živalskih vrst, navedene v določilih direktive o pticah in o habitatih.

Slovenija ima zaradi naravnih danosti in trajnostnega gospodarjenja v preteklosti še veliko populacij takšnih vrst in posledično velik delež varovanih območij v okviru Nature 2000. Območja Natura 2000 obsegajo 35,5 % države. S parki trenutno pokrivamo 25 % omrežja Nature 2000. To predstavlja približno 11,5 % ozemlja, ki je zavarovano z različnimi varstvenimi kategorijami. V skladu z evropskimi politikami je skrb za varovanje okolja in ohranjanje narave vključena v sektorske politike in se odraža tudi pri teh sredstvih. Po izkušnjah iz sedanjega finančnega obdobja postajajo zavarovana območja tudi vedno bolj pomembni nosilci projektov, financiranih iz strukturnih in kohezijskih sredstev Evropske unije, ki zagotavljajo pomembna finančna sredstva za razvojne projekte, predvsem na ruralnih območjih.

2. LIFE+ Okoljska politika in upravljanje

Podnebne spremembe

Stabilizirati koncentracije toplogrednih plinov na ravni, ki preprečuje globalno segrevanje nad 2 °C.

Vode

Z razvijanjem stroškovno učinkovitih ukrepov povečati kakovost voda in dobro ekološko stanje v skladu z razvojem prvega načrta upravljanja povodij na podlagi Direktive 2000/60/ES (okvirna direktiva o vodah) do leta 2009.

Zrak

Doseči raven kakovosti zraka, ki ne ogroža zdravja ljudi in okolja ter nima večjih negativnih vplivov nanju.

Tla

Varovati in zagotoviti trajnostno rabo tal z ohranjanjem funkcij tal, s preprečevanjem ogroženosti tal, z ublažitvijo posledic ogroženosti in obnovitvijo degradiranih tal.

Mestno okolje

Izboljšati okoljsko uspešnost evropskih urbanih območij.

Hrup

Prispevati k razvoju in izvajanju politik o hrupu v okolju.

Kemikalije

Do leta 2020 izboljšati varstvo okolja in zdravja pred tveganji zaradi kemikalij z izvajanjem zakonodaje o kemikalijah, zlasti Uredbe št. 1907/2006 (REACH) in Tematske strategije o trajnostni uporabi pesticidov.

Proračun

Skupni proračun, namenjen donacijam za dejavnosti projektov LIFE+ v letu 2009, znaša 250 milijonov evrov. Najmanj 50 % teh sredstev se dodeli za ukrepe, namenjene podpori ohranjanja narave in biotske raznovrstnosti (prvi sklop).

Okvirna dodeljena nacionalna finančna sredstva za leto 2009: predvidena sredstva za Slovenijo so bila v višini 5.395.358 EUR.

Zadnji razpis za pridobitev sredstev iz okvira LIFE+ je bil objavljen maja 2010, izbrani projekti se bodo začeli izvajati najkasneje 1. septembra 2011.